

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indult: Kedden, September' 2-dikán, 1834.

19.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Felsőház Aug. 15 kán tartatott Ülésében, Londonderry Marquis felkelt, és némelly felvilágosítást kívánt Lord Melbourne tól, Spanyol Ország, és Portugallia felett. „Néhány nappal ez előtt úgymond, a' nemes Viscount azt mondotta vólt, hogy a' Kormány nem akar a' Spanyol háborúba belé avatkozni. Azólta hallottam, hogy Caradoc Oberster, Rodil Generalnak főszállására küldetett legyen. Ez annyival inkább különös, mivel a' Fél-sziget ügyében semmit sem találok, a' mi a' Kormányt arra birhatta vólna, hogy Brittus tisztet hasonló útasítással bizzon meg. Ez a' tiszt az igaz, az Antverpiai ostrom ideje alatt hasonló helyzetben vólt, de nem is úgy vólt ám ott a' dolog, mint most Spanyol Országban. Rodil Generalnak főszállására, egyedül olly tzelből küldethetik Brittus tiszt, hogy magát a' háborút viselő Hatalmasságok dolgába belé avassa. Azt is szeretném tudni a' nemes Viscounttól, vallyon a' Kormány részt vett e' a' Dom Pedro által Lisbonában parantsolt jószág elszedésében? A' háború megszüntekor Amnestia hirdettetett, és még is a' Miguelisták, minden kegyelem nélkül megfosztattak józágaiktól. Reménylem, ez iránt vizsgálat fog tételni. Nékem egy irovány vagyon kezemben, mellyből kisül, hogy a' Brittus kereskedők elszedett jószágok értéke 100,000 font sterlinget téssen. Mind ezt Dom Pedro nak Lisbonában lévő új törvény Udvara szedte el, 's a' szegény meg-

fosztattak még tsak fellyebb sem vihettek ügyöket, mint az előtt az Admirali Törvényszékhez. A' követnél tétellett ugyan nehézség, de minden siker nélkül. A' nemes Viscount, ebben a' részben, bizonyosan tekintetbe veendi, a' kereskedők jussokat, máskülömben, a' legközelébbi Ülésben egy javallattal állok elő. Lord Melbourne: Nem mondtam én az előtt sem, hogy a' Kormánynak szándéka lett legyen a' Spanyol háborúba avatkozni. Caradoc Oberster, valósággal elküldetett, Rodil General főszállására, mivel a' Spanyol háború jelenleg olly nagy fontosságú Nagy Britanniára, sőt egész Európára nézve, hogy az iránt hiteles tudósítások felette szükségesek legyenek. 's ezért küldötte el a' Kormány az Oberstert, nem más tzelből. A' mi Lisbonában, a' jószág elszedéseket illeti, arról semmit sem tudok: nem akarom állítani, hogy nem történt, tsak, hogy vélem semmi sem közöltetett. Igaz, hogy a' Portugalliai Regens Amnestiát hirdette, de végrehajtásáról nem hallottam, és szeretném, ha a' nemes Marquis ebben a' dologban felvilágosítana. Londonderry: A' nemes Viscountnak talán alkalmatosnak tetszenék azt visszahúzni, a' mit már egyszer kimondott, úgy de az Oppositzio oldalon nagy benyomást tett azon nyilatkozás, hogy a' Kormány, a' Spanyol háborúba nem szándékozik beavatkozni. Én azt állítom, folytatá, hogy egy Brittus tisztnek meghitelte-tése Rodil seregénél, ellenséges lépés legyen Don Carlos ellen: mert

ha csak, mint mondják, azért küldett el, hogy nyomos, és sebes tudósítást hozzon, miért nem küldött a' Kormány egyszersmind Don Carlosnak, vagy Fő Generáljának főszállására is követet? Ha jól vagyok értesítve, a' Kormány most egészen a' beavatkozás útján van. Hallottam, hogy a' Tanais megül, fegyvereket küldöttek a' Királyné számára; ha ez úgy van valósággal, miért nem mondja azt nyilván a' nemes Viscount? Bártsak a' jelen Igazgatóság ne bánna olyan rosszúl Spanyol országgal, mint az ez előtt való Portugalliával bánt volt. Bártsak ne serkentené színlelt neutralitással a' Carlistákat, mint az előtt a' Miguelistákat, és ne hagyná utolsó pertzig a' háború folytatását! Bézárólag jelentem, hogy legközelebbi Ülésben, a' Portugalliában lévő Brittus hajók elfoglalására fordítom a' Ház figyelmét. Wellington Hertzeg azt jegyezte meg, hogy ő Melbournét úgy értette, hogy a' négy Hatalmasságok Tractatusok már végét érte, a' mennyiben a' tziel, a' mellyért köttetett, immár telyesült: úgy, de a' nemes Viscountnak mai nyilatkozása ellenkezőt bizonyít, mivel egy seregnak főszállására nem szoktak tisztet küldeni, hanem ha azért, hogy megmutassuk, melly szerint szövetségese légyünk azon Hatalmasságnak, melly azt a' sereget tsatamezőre szállítja. Evvel vége volt a' vetelkedésnek, 's még több billek is olvastattak fel harmadszor, és helyben hagyódtak.

(Times.) A' legközelebbi Ülésben, 102 javallat hirdettetett ki az Alsóházban felveendő; így a' többek közt Duncombe azt javalja, hogy az Alsóház, a' Pairek, Praelatusok, és Lordhadnagyok beavatásokat a' Parlamentalis választásokba, sikeresebben akadályoztassa meg mint eddig: Villiams Obers-

ter, hogy Ő Felsége kéretessék meg, parantsolná meg Oxford, és Cambridge Universzításoknak, ne mondassák azokkal, kiket ezen főiskolákban fellyebb vinni akarnak: „Én bona fide vagyok az Angoly Egyháznak tagja.“ E vart Ur, hogy az Alsóház minden estve legalább 12 órakor végezze Üléseit, sőt O'Connell már 8-kor kívánta felfüggeszteni: a' General ügyvéd, hogy töröltessék el ezentúl az adósoknak tömlöztöztetések, kivévén, ha tsalárdság jött közben, és a' hitelezőket, és adósokat illető törvény javitassék meg. Vard Ur, hogy Irlandban a' Protestans Egyház vétessék vizsgálat alá, és a' most élő papoknak halálok után úgy változtassék meg, hogy a' Cath. felekezet tartós könnyebbülést nyerjen. Dugdalo Ur, hogy külföldi pántlikáktól a' vám felemeltessék. Villiams Oberster, hogy a' népnek abbeli kérése, hogy a' kenyér oltsóbb legyen, halgattassék meg, és a' pályinka főzés Nagy Britanniában, és Irlandban tiltassék meg, mert külömben az erköltsiség felettesokat szenved. Handy Ur, hogy a' választásokra nézve hozott törvények javittasanak meg: Bish Ur: kéretessék meg Ő Felsége, hogy ellykor ollykor Udvar, és Parlamentet Irlandban is tartson. Young Ur: vizsgáltassék meg a' Brittus hajózásnak állapota, mivel leginkább ettől függ Nagy Britanniának jólléte: Buckingham: a' részegséget illető törvények keményitessenek meg, hogy a' vétek, és szegénység imez főforrása bédugas-
sék. Vhalley: töröltessék el az örökös Pairség. E vart: A' Királyi Akademiának állapota, és befolyása a' művészetre, vizsgáltassék meg, 's azon kérdés, vallyon tzielerányos legyen e' jelen Statutumait kiterjeszteni, vagy megváltoztatni, fejtessék meg. Slaney: Nagy városok körül, nagy tért kell hagy-

ni sétálóhelyekre. Buckingham: akadályoztassék meg a' párviadal. Robinson: az adózás állapota, és az adó beszédésének módja vizsgáltsék meg. Mackenczie: nagyobb gondot kell fordítani Skotziában a' nép oktatására. Buckingham: töröltessék el az a' törvény, melly szerint, minden — Nagy Britanniában megjelenendő könyvből, egy-egy példány, 11 közkönyvtárba ingyen adattassék, — Poulter: a' vasárnap megtartására jobban kell ügyelni. Fancourt Major: a' veszszözést a' katonaságnál egészen el kell törölni. Reppon: a' Püspököket fel kell szabadítani bírói, és törvényhozói kötelességek alól, hogy Megyékben nagyobb gondot fordíthassanak a' lelkek idvességére. Buckingham: Azon kell lenni, hogy a' Királyi tengeri erőnél elegendő számmal legyenek hajósok, és hogy a' veszszözést, itt is, mint a' száraz földi katonaságnál el kell törölni. Ponlett Scrope: dolgot kell adni a' szegényeknek, és nyomorúságokon enyhíteni. Grote: A' parlamenti választások, ezentúl golyóbiszóság által történjenek. Pense: olly eszközökről kell gondoskodni, mellyek által a' köszénégető hegységben a' gyakori szerentsétlenségek eltávoztassanak. Evans Oberster: az ablak adók töröltessenek el. Diveitt: Az Egyházadók Angliában, és Valesben töröltessenek el. Took: Kérettessék meg Ő Felsőge, a' Londoni Universitásnak egy szabad levél adására minden megszorítások nélkül, kivéven, hogy Theologus gradus kinevezésére ne legyen jussa. Vilks: a' Protestans Dissenterek nehézségeiket el kell hárítani, és megfontolni, vallyon nem volna e' jobb Londonban, vagy másutt, még egy, vagy több Universitásokat állítani? Villiams Oberster: Hatalmaztassék meg a' Nagy Britanniai Királyiház, An-

goly familiákkal házassági szövetségre lépni. Evert: A' kelet Indusi természetvényekre velett vámok, egyenlők legyenek az angoly természetvényekre velett vámokkal, és hogy a' levél tolvajokra, és templom ragadozókra hozott halálos büntetés szünjék meg. Halcomb: A' Brittus halászatra hozott törvények javíttassanak meg. Ingilby: a' polenta adó töröltessék el. Vilks: Oxford, és Cambridge Universitásoknak viszonyai vizsgáltsanak meg. Lyall: Vétessék fontolóra, vallyon a' hajókázási törvények változtatása tzel-erányos legyen e'? Codrington: Jegyeztessenek fel azon tiszték, kik 1790 óta félzsóldjoktól megfosztattak, 's ezen Jegyzék tétessék a' Ház elibe. O'Reilly: Irlandban Cath. templom építtessék.

O'Connell Ur 14-dikén Waterford, és Corkon keresztül, a' Derrynan éba érkezett. Nagyon féla' Cholérától, és azért elkerülte Dublint, a' hol az epemirigy kiütött.

(Morning Chronicle.) Ugy hiszük, hogy a' Hormány végre elhatározta határozatosabb rendszabások elővételét, tsak hogy egyszer szüntesse azon háborút, melly a' pyrenaei félszigetet olly régen szaggatja, és melly azon Ország újászületésének annyi akadályokat téssen ellenébe. Most nem mondhatunk többet a' dolgról, de azt hisszük, hogy a' tzelba vett rendszabások, a' fellyebb említett szándéknak meg fognak felelni.

(Globe.) A' mint mondják, a' négy-szeres Egyesség kijjebb terjesztetett, 's Nagy Britannia, és Frantzia Ország Miniszterei által, aláíratott. Ez ugyan nem egészen bizonyos, de még is okunk vagon hinni, hogy némelly pontok megújítottak, mellyek mintegy magyarázatjai az eredeti Egyességnek.

Chesterben jelenleg törvényes

vizsgálat vételett elő, bizonyos Ashtonnak megölettetése felől. Ez azt gyaníttatja, mintha a' mesteremberek egyesülete által, vesztegettetett volna meg a' gyilkos. A' meggyilkoltatott, egy szövő műhelynek birtokosa volt. Szombaton bizonyos Scholefield nevű a' Chesteri kastélyba hozattatott fogva, kiről az mondatik, hogy a' gyilkost 10 font sterlinggel kifizette légyen. Még más személyek is befogattak azon gyanúból, hogy a' gyilkolásban közbenvelve részt vettek volt.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Morning Chronicle ekképpen rajzolja a' Spanyol jelen Minisztereket. Martinez de la Rosa középszerű talentomú férjfiú: igaz, hogy földieki nagy literatorknak tartják, de külföldi Kritikusok 1828-ban 29 ben és 30 ban Párisban megjelent munkáit, hidegnek, erő nélkül valóznak, és közönségesnek tartják: minden iroványai-ban alig találhatni egy merész, vagy új gondolatot. A' Cortesek között úgy ragyogott, mint ékesen szóló. Folyóan beszél, és tisztán, a' vitatásban ügyes, beszédjét jól el tudja rendelni, 's ha tűzbe jön, nagy érzést mutat, 's tudja halgatóit indítani. Ezek valóban nem közönséges tulajdonságok, de egy értelmes, 's figyelmes halgató, rhetorikai ömledézéseiben, csak hamar észre fogja venni a' Status férjfiúhoz illő béléltés, és állandó principiumok hiányát. Characterére nézve igen szeretetre méltó, és derék, de túl a' rendin hiú, tele előítéletekkel, s' következőképpen makats. Az Arisztocratiához hajlik, nem azért, mintha ahoz kívánna számláltatni, mert inkább kevély alacsony származására, hanem hízelkedik az neki, hogy nagyszármazású Urak, és Asszonyok részt vettek sor-sában. Illyen most Spanyol ország első

Minisztere. Midőn a' Kormány, kezére jutott, azonnal bizonyosságát adta, hogy azokhoz tartozik, kik semmit sem tanultak, és semmit sem felejtettek el. Ő tetétől talpig az, a' mit a' Frantziák homme de coterienak neveznek. Ugyan azon férjfiaktól, kik 1822-ben társai voltak, van most is körül véve. Moscose régi társát hívta maga mellé. Ez az utóbbi belső Miniszterré lett, a' mi volt 1822-ben is. Tsekély tudományú férjfiú, kevély, vissza taszító szokású, nyers, előítélettel telyes, a' száműzésből nem régen visszatért Constituzionalistáknak halálos ellensége. Tudva van, hogy nem régen így szólott Gróf Torreno barátjához: „Addig nem nyugszom, míg le nem rázom nyakamról ezen jövevényeket.“ Akkor felelé a' Gróf, rajtam kezdje az Ur, mert én is jövevény voltam.“ Garelly Justiz Miniszter, derék értelmes férjfiú, Vallásos érzelmű Jansenizta. Miniszterialis pályáján, Gróf Torrenot kivéven, legliberalisabbnak mutatta magát. General Zarco del Valle a' jelen Miniszterek közt legkevésbé kedves. Van ugyan talentoma, de nints principiuma. Mint ellenség, udvari ugyan, de engesztelhetetlen. Átaljában, és méltán, Marquis de las Amarillas eszközének tartatik. Figueroa tengeri Miniszter felől alig tudnak valamit: öreg ember, és nem Constituzionalista. Gróf Torreno az új Finantzminiszter, minden kétségkivül a' legpopularisabb talentomú minden Miniszterek között. Ő Angliában is elégé esmeretes. 1808-ban még igen fiatal korában, Visconde Matarrosa tizim alatt, az Astúriai Juntának Agense volt, 's ezen tulajdonságban a' Spanyol Insurgenseknek első Deputatusa akkor, midőn a' Nemzet Napoleon ellen felkelt. Canningnak csak hamar bizodalmas barátja lön, 's az maradt

egész haláláig, principiumai mind a' mellett meg nem egyeztek azon Tory Statusférjfiúéival. Gróf Torreno nagy talentomú, és energiájú. Mint Miniszter ugyan még nem próbálkozott, de 1810-ben és 1820-ban úgymint a' Cortesek tagja felemelkedett. Ékesen szólása nagyobb, mint társaié, literariai híre enyészik, politikai béléátása az Europai viszonyokba, mind practikai, mind theoretikai tekintelben nyomos. A' külföldön, hová költözött, a' nélkül, hogy halálra, vagy jószágának behúzására ítéltetett volna, hív maradt politikai kinézeteihez. Mina Generalnak barátja, és tanácsadója volt, az alatt, míg Martinez szüntelenül a' Spanyol követségnél látogatásokat tett. Az alatt, míg ez a' Literaturával foglalatokodott, amaz, hazájának javát előmozdító eszközökről gondoskodott. Ferdinand betegsége, és az ebből következő rendszabások után, visszatért Spanyolországba, a' Király halála után pedig Madridba. Eleinte legalkalmatossabbnak tartatott a' Mintszteriumra, de azután még is Martinez de la Rosa lett első Miniszterré, 's Torreno el nem fogadta a' helyet, melly neki ezen Miniszteriumban ajánltatott. Azólta úgy tekintetett, mint az Oppositio szónoka a' Corteseknél, és választása bizonyosnak tartatott: azomban a' választások előtt kevéssel, minden várakozás ellenére, Finantz Miniszterré lett. Ez a' történet mindenkit bámulásra gerjesztett, mert sokkal kevélyebbnak tartották, sem hogy olly Miniszteriumba lépjen, melly nevét nem viseli. Elég különös, és azt is hiszik még mindég, hogy most is Oppositziót formál a' Cabinét többsége ellen. Mitzéjai légyenek, nehéz kitalálni. Némelyek azt hiszik, hogy a' Miniszteriumot, mellynek ő is tagja, akarja megbuktatni, és így, valamint Zea, Burgos

társa által, és Burgos, Martinez de la Rosa által, helyeikből kimosdítottak, úgy fogja majd Gróf Torreno is, társainak az ajtót mutatni, 's a' Kormányt magához ragadni.

(Moniteur.) Egy — Bayonnéból érkezett Telegrafi tudósítás jelenti, hogy Don Carlos, Bermeoban tartózkodik. Rodil, ugyan azon napon Marquinából utánna indult 7000 fegyveres emberrel. Jaureguy 3000 emberrel, Durangóból, Echarriba ment.

(Gazette de France.) Don Carlos 12 kén Onnatéban volt, 's ugyan akkor nap, General Villareal Commandója alatt, 4000. Alavesi, Casztíliaába rukkolt, hogy ott Merinoval egyesüljön.

Nicolas Maria Garelly, Justiz Miniszter, a' Királynéhoz következő tudósítást küldött, melly Ő Felségének parantsolatjára a' Cortesek elibe terjesztetett határozás végett: „Felséges Asszony! Van szerentsém Felséged elibe terjeszteni minden — Don Carlost illető iroványokat, továbbá egy kivonatot az Országtörvényeiből, és egy felsőbb politikának indító okait, mellyek szerint a' dolgok minden személyes tekintet nélkül, hirteleni orvoslást kívánnak. „Ő Felsége VII dik Ferdinand, Felségednek idvezült Férje, felszóllította volt Don Carlost, tené le a' hódolás esküjét, Donna Isabella, mint törvényes Korona örökös hűségére. Ő Magassága tagadó feleletet adott, és egy — Romalhaból Portugalliában Apr. 29 ről 1835-ban költ felszóllítást botsátott ki, mellyben következő helyek fordulnak elő: „Lelkiesméretem, és betsületem meg nem engedik. Nekem olly igazságos jussom vagyon a' thrónusra, abban az esetben, ha felül éllek, és férjfi magzatot nem hagysz magad után, hogy

avval fel nem hagyhatok. Ezen jussokat én a' Mindenhatótól nyertem, a' midőn engem jelen állapotomban teremtettt, 's egyedül csak ő foszthat meg azoktól, az által, ha Néked férjfi örökösöd nem marad." Midőn a' Király látta a' makatsságot, elakarta kerülni a' kárhozatos befolyást, mellyet a' Prinznek Portugalliába való tartózkodása okozott: azért Máj. 6 kán 1833-ban megengedtetett a' Prinznek, hogy az Egyházi Statusokba mehet, egyszersmind egy fregatt parantsolatjára rendeltetett. Ez az okosságon épült rendszabásnak arra szolgált, hogy a' rosszúl tanátsolt Prinzet makatságában megerősítse. Felelete oda ment ki, hogy a' Királynak majd írni fog, de elebb a' dolgot fontolóra veendi. Azonban 13 kán azt írta, hogy hajóra ül, miután Madridban ügyet elrendelte: mivel pedig most Lisbonában az epemirígy uralkodik, vakmerőség vólna oda menni. Máj. 20-kán a' Spanyol követ által a' Lisbonai Udraron azt javallották néki, hogy más kikötőhelyet válasszon a' behajózásra. Erre 28 kán azt felelte: „Jól van, tudomásúl vétetik, 's egy más feleletben így nyilatkozott: „Tetszésed szerint fogok tselekedni, 's Néked mindenben engedelmeskedni: olly hirtelen, a' mint csak lehet, az Egyházi Statusokba utazok, mivel Te úgy akarod, Te, a' ki Királyom, és Uram vagy, 's kinek mindent fogadok, a' mi csak lelkiismeretemmel megegyeztethető: úgy, de az Ur napja, most ajtónk előtt van, 's főgondom, hogy azt Mafrában a' legjobban ünnepelem. Jun. 22-dikén még nem tett vala a' Prinz semmi előkészületeket az utazásra, sőt a' Király világos parantsolatjának ellenére Coimbrába mert, olly szín alatt, hogy Dom Migueltől bútsút veend. Azért Ferdinand Király Jun. 30-kán ekképpen írt

hozzá: „Nem akarom türni, 's nem is türöm többé, hogy parantsolataimat külömbféle színek alatt kijázzad. Jelen levelem utolsó Hozzád, ha nem engedelmeskedel, és mivel testvéri kérésem, két hónapi levél váltás után semmire sem birhatott, tehát a' Törvény szerint fogok véled bánni, hanem ha tüstént útnak indulsz. Úgy fogok tselekedni, mint Regens, minden tekintet nélkül, kivéven, a' mivel koronámnak, és jobbágyaimnak tartozom. Más hasonló felszóllítások után kinyilatkozatá a' Prinz, hogy mivel Ő Felsége, kéréseit meg nem halgatta, tehát ahoz tartja magát, a' mit mondott vólt, és hogy egyébberánt utazása dolgát, ne Ő véle, hanem Dom Miguellal igazítsa el. Ő Felsége erre fenyegetésekkel telyes parantsolatot küldött hozzá, mire a' Prinz Sept. 21-kén azt felelte, hogy hajóra ülend, mihelyt Dom Miguel, a' Portugallus Király, Lisbonának kikötőjét, mellyet akkor Dom Pedro katonái elfoglalva tartottak, meghódolanda. Ekkor történt Felséged idvezült Férjének szomorú halála. Sept. 29-kén és Oct. 3 kán a' Király ismételte a' körülállásokhoz alkalmaztatott parantsolatjait. A' Prinz viszonzta a' követnek, ki véle azokat Santarem-ban közölte: A' körülállások egészen megváltoztak: senkinek sints jussa valamit parantsolni: én senkinek sem tartozom engedelmeskedni, és számot adni. A' Spanyol thrónusra nyilvános, és ellenmondhatatlan jussom vagyon, és így Te (a' Követ) vélem semmi parantsolatot sem közölhetsz. Én vagyok Spanyol Országnak törvényes Királya. Te a' jelen órától fogva Miniszterem leszel, 's azért töled engedelmességet kívánok, és azt, hogy első légy, ki engem uradnak elesmérjél. — (Folytatása következik.)

H E L V É T Z I A.

(Constitutionnel.) Aug. 13-kán éjjel a' Neuchatelois várat fel akarták törni. Nehányan mintegy 10 órakor belopództak, de az örön álló katonáktól észrevétetvén, a' kösziklán lebotstátkoztak a' vár éjszaki oldalán. Mivel katonák nem sokan voltak jelen, könnyen elszökhettek az úgy nevezett malom utszán. A' lázzadó felekezet ezen valóságot költeménynek hirdette ki, azt állítván, hogy az egész dolog tsak az ő vesztekre légyen koholva: úgy, de hiszen szemmel látott tanúk voltak jelen, kik mind a' megtámadókat, mind hátra hagyott nyomaikat látták, valamint hogy a' helyszínén törvényes vizsgálat is ment véghez, a' midőn a' kitört téglák tsalhatatlan próbájául szolgálnak, — a' bizonyosan kárhozatos szándéknak.

B É T S.

A' Felsőleges Tsászár és Tsászárné elhagyván Schönbrunni lakásokat Aug. 29 kén Morvaország fővárosába Brünnbe utaztak.

Ő Ts. K. Felsőlege méltóztatott Aug. 19-kén költ Kir. határozata által Megyesi Báró Mednyánszky Alajos Ts. K. valóságos Kamarás Urat, eddig Magyar Kir. Helytartói Tanátsost a' Fő Mgu Magyar Kir. Udvari Cancelláriához Udvari Tanátsossá és Referendarius-sá kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n Aug. 29-kén Kerületi ülésekben folytatódtak a' tanátskozások a' tize de ket illető tikkely felett.

D e r e k e g y h á z á r ó l. Magát a' földes Urat magasztalja, 's annak atyáskodó kegyességű nagy 's jó lelkűségét egy fénykörbe helyhezi azon mély tisztelettel párosult hű vonzódás, mellyel Uroknak adózni törekednek az ő tiszt-

jei. — Illy tiszteletbeli hódolások kitünő és ön magokra úgy mint kegyes Urokra dísz és fény sugárokát hintő bizonyosságát adták Méltóságos Nagy Károlyi Gróf Károlyi István, Tsászári és Királyi Fejedelmünk aranykultsos híve Ő Nagyságának, Szentés, Hold-Mező-Vásárdelyi uradalma tisztjei, midőn Szent-István ditső első királyunk innepén, mint Méltóságos Urok óhajtott neve napján nem tsak díszes Isteni szolgálatot, melly alatt mozsarak durrogtanak, a' Derekegyházi udvari kápolnában tartatván, a' Mindenhatót Uroknak szerentsés, 's boldog leteleert buzgó fohászsikkal, és ájtatos könyörgéseikkel kérték; hanem egyszersmind öröm érzelmektől lángoltatva számos jelesbb eleve ezen inneplésre meghívott vendégeiknek a' grófi kastélyban ebédet, 's dél estvéli mulatságot önnön költségeken adtanak. — Kitört a' jó érzésű, 's Urok eránt határtalan tisztelettel hajló uradalmi tisztviselőknek hűséget, és óhajtásokat ömledező kebelökből a' valódi öröm, midőn annak bizonyításául, milly hatalmas lángjai lobogjanak sziveikben Urok eránti példás szereteteknek, estvéli órákban mintegy tüzes fényben tétetett ama kivilágosított, 's Urok tiszteletére Hutyaray Sándor a' Derekegyházi Tisztartó Ur törvény tanuló fiának művészi ügyessége által emelt díszes alkotvány, mellyen, annak közepén lángok lobogván, a' Méltóságos Gróf Nemzeti tzmje alatt ezen felülírás vala olvasható:

Kit mély tiszteletünk tárgyaz, kedvelte Urunknak,

Szívünk hódolván, égjen ez áldozatunk.

Valóban mind azoknak, kik eme, Tekintetes Brűnek Jó'sef Ur a' Méltóságos Gróf minden uradalmi Igazgatójának bölts és helyes intézetei által esz-közölt lelkes inneplésen megjelentenek,

kebeleiket öröm 's víg érzetek fogák el, látván a' tiszta szeretet, és hű tisztelet fonta lántzait, mellyek emederek tisztviselőket kegyes, 's nagy lelkes Urokhoz, mint — attyokhoz tsatolják.

Kir. Tanátsnok Párniczky Mihály Ur f. h. 20-kán több évi húzamos tüdőnyavalya-gyengélkedése után, munkás életének 76 dik évében kimult. A' boldogult érdemes tek. Pest vmegyémél kezdé hivatali pályáját, 1785 ben kerületi biztossá lett, utóbb Gömörben a' főjegyzői hivatalt egész 1791-ig viselte, honnan a' nagymélt. udv. Kantzellariához concipistának neveztetvén, ottani 14 évi hivataloskodása után, kir. Felségünk kir. tanátsosának nevezé ki.

Szombathely Aug. 20-kán. Folyó hónap 9 kén meghalozott Német-Szeesödi jószágán Tek. Nemes-Népi Diénes Ferentz Ur, több ts. vármegyék' táblabírája, 's a' helvetziai vallást követő Dunántúli Superintendentiában az Eörségi Esperestségnek kúratora, életének 78 évében. A' boldogultban Tek. Vas vármegye egy jeles tudományú, szép tulajdonságú férjfit, 's a' közjó előmozdításában buzgón fáradozó, egyik előkelő táblabíráját veszté el.

ERDÉLY.

Kolozsvárt. Jul. 26-kán tartott országos ülésben felolvastatván Ő ts. kir. Felségének f. e. Jul. 18-kán költ kegyelmes kir. leírása, ez akkor közíratra kéretett. Az azon időtől fogva August. 16-dik napjáig tartott országos ülésekben az azon kegyelmes királyi leírás következésében készitendő felírás felett folytak a' tanátskozások. Aug.

18-dik és 19 dik napjain tartott országos ülésekben hasonló képpen az elnöki eskü forma vétetett vizsgálat alá. — Aug. 20-dikán első magyar király szent István innepe lévén, ülés nem tartatott, hanem a' piatzi r. catholicum nagy székes templomban r. cath. Püspök Kovács Miklós Ur Ő Exja egy nagy misét tartott, mellynek végzetével kánonok 's Kolozsvári plébános plébános főtiszt. Kedves István Ur ezen innephez alkalmaztatott velős beszédet tartott, mellyben előadta mitsoda jótéményeket tett az Isten szent István 1-ső magyar király általa' magyarnemzetre, annak külső helyzetére 's lelki állapotjára nézve. Ezen vallásos 's nemzeti istenitiszteleten jelen volt Fő hertzeg Ferdinánd Ő királyi Fensége, a' kir. főkormányzók 's sok országgyűlési tagok. E. H.

A' Pénz folyamat September' 1-jénn;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 98 3/4
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 136 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 57 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1235 2/3 for. ton. Conv. Pénzben.

Béts. Felsőségi rendelés szerént a' folyó September hónapban a' Bétsi kenyérsütők a' közönséges krajtzáros zsemlyét 1/4 lattal kisebbekre szakaszthatják, a' rozs kenyér és egyéb zsemlyék a' mult hónapi mekkoraságokban meghagyattak, más kenyérnemük nagyobbakra szakaszatnak. A' marhahús fontja 9 pengő kr-ra vagy 22 1/2 kr-ra határozott váltóban.